

Στους «Επτά επί Θήβας» του Αισχύλου, οι επτά πολέμαρχοι (Πολυνείκης, Τυδέας και Αργείοι) περιγράφονταν ως κούφοι καυχησιάρηδες, αλαζόνες. Ήταν τότε που ο ποιητής τους ήθελε να υποδύονται τους επιδρομείς Πέρσες που οι Έλληνες απέκρουσαν με ηρωισμό. Πάνω από 45 χρόνια μετά, τα πράγματα είχαν αλλάξει. Πια, με τον Πελοποννησιακό πόλεμο να ταλανίζει την Ελλάδα, οι Θηβαίοι ήταν οι μισητοί στους Αθηναίους, ενώ οι Αργείοι επίδοξοι σύμμαχοι. Ο Ευριπίδης, πιστός στην πρακτική του να ασκεί πολιτική μέσα από τις τραγωδίες του, θέλησε να «αποκαταστήσει» τους εισβολείς στη Θήβα. Όλοι τους ήταν γενναίοι. Με τα ίδια του τα μάτια ο Θησέας διαπίστωσε πως είχαν κτυπηθεί κατάστηθα (στίχος 844), όπως ταιριάζει να πεθαίνουν οι αντρειωμένοι. Ο Άδραστος ανέλαβε να τους περιγράψει, δείχνοντας έναν ένα τους νεκρούς.

Είπε για τον Καπανέα:

«Πολύ το βιος του μα καθόλου δεν αλαζονευόταν για τα πλούτη του* ταπεινός σαν κανένας φτωχούλης δεν είχε κουβέντα με όσους, περιφρονώντας τη λιτότητα, παραγεμίζουν στα τραπέζια την κοιλιά τους* δε βρίσκεται η ευτυχία στη λαιμαργία, αρκούν τα μέτρια, έλεγε. Θέλεις μπροστά του ήταν οι φίλοι του, θέλεις μακριά του, η φιλία του γι' αυτούς ήταν αληθινή. Τέτοιας λογής άνθρωποι δεν είναι πολλοί* οι τρόποι του ήταν απονήρευτοι, γλυκομίλητο το στόμα του* δουλειές που δε γίνονται δεν τις έταζε μήτε στους σκλάβους μήτε στους πολίτες».

Υπάρχουν ερευνητές που πιστεύουν ότι η περιγραφή του Καπανέα ταιριάζει στον στρατηγό Νικία των Αθηναίων, τότε στα πράγματα.

Είπε για τον Ετέοκλο:

«Άλλης λογής αρετή αυτός είχε συνηθίσει. Φτωχό παλικάρι μα πολυτιμημένο στην Αρκαδία. Πολλές φορές φίλοι του χάριζαν χρυσάφι, μ' αυτός δεν το 'μπασε στο σπίτι του, για να μην υποδουλωθεί από τα χρήματα και δείξει τρόπους δουλικούς. Μισούσε όχι την πόλη μα όσους έπεφταν σε λάθη. Δεν έχει κανένα φταίξιμο μια πόλη, αν την κακολογούν κι αιτία είναι ένας κακός κυβερνήτης».

Στην περίπτωση αυτή, οι ερευνητές πιστεύουν ότι ο Ευριπίδης απλά ερμήνευε το όνομα του ήρωα: Ετεόν κλέος, αληθινή δόξα.

Είπε για τον Ιππομέδοντα:

«Από παιδί ακόμα πήρε το θάρρος να ριχτεί όχι στις χαρές των Μουσών για να περνάει ήσυχη ζωή, παρά, αφού είχε ορίσει για σκοπό του να χαρίσει στην πατρίδα άξιο κορμί, κατοικούσε στα χωράφια όπου, για να γίνει σωστός άντρας, ευχαριστιόταν να σκληραγωγεί το σώμα του, να βγαίνει σε κυνήγια, να χαίρεται τ' άλογα, να τεντώνει το δοξάρι».

Και από αυτού το όνομα πηγάζει η περιγραφή: Ιππομέδοντας σημαίνει «αυτός που δαμάζει τα άλογα».

Είπε για τον Παρθενοπαίο:

«Ο γιος της κυνηγάρισσας Αταλάντης, ο έφηβος Παρθενοπαίος, πανέμορφος στην όψη, γεννήθηκε στην Αρκαδία μα ήρθε στην ποταμιά του Ίναχου κι ανατράφηκε στο Άργος. Μα σα μεγάλωσε, πρώτα πρώτα, - κι αυτό πρέπει να κάνει κάθε ξενόφερτος μέτοικος – δεν ήταν δυσάρεστος στους πολίτες μήτε το φθόνο τους προκαλούσε* δεν ήταν ισχυρόγνωμος στα λόγια του, που γι' αυτό μπορεί να μισηθεί και ντόπιος και ξένος. Όταν έπαιρνε μέρος σ' ενέδρες, υπεράσπιζε τη χώρα του σα να είχε γεννηθεί Αργεῖος* χαρά του η ευτυχία της, θλίψη του οι δυστυχίες της. Πλήθος άντρες και πόσες γυναίκες λαχταρούσαν τον έρωτά του! Μα αυτός είχε το νου του να μην πέσει σε κανένα λάθος».

Είναι φανερό ότι κι εδώ η περιγραφή ερμηνεύει το όνομα του ήρωα.

Είπε για τον Τυδέα:

«Αυτός δεν ξεχώριζε στο μίλημα, στον πόλεμο ήταν φοβερός τεχνίτης και άξιος να βρίσκει πολλά κι έξυπνα στρατηγήματα. Στο πνεύμα ερχόταν πιο κάτω από τον αδελφό του, τον Μελέαγρο, μα με τη σωστή μάθηση της πολεμικής τέχνης και με τη μαστοριά του στο κοντάρι πέτυχε να βγει και γι' αυτόν όνομα δόξασμένου σαν εκείνου* άντρας με μεγάλη καρδιά και διψασμένη για δόξα, ήταν περήφανος όσο κι εκείνος, μα όχι για το μίλημα, για τα έργα».

Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι η περιγραφή του Τυδέα συμφωνεί με όσα στην Ιλιάδα λέγονται γι' αυτόν. Όμως, στην χαμένη τραγωδία του Ευριπίδη, «Μελέαγρος», ο Τυδέας εμφανιζόταν σε όλη του την αγριότητα: Δεν υπήρχε τότε η πολιτική σκοπιμότητα της στιγμής!

Για τον Ευριπίδη, όπως ήδη αναφέρθηκε, ο Άδραστος ήταν ένας από τους Επτά στρατηγούς. Ο Αμφιάραος όχι. Έλειπε και το κορμί του Πολυνείκη, για το οποίο είχε φροντίσει η Αντιγόνη.

(τελευταία επεξεργασία, 11 Δεκεμβρίου 2021)